

TABAQALASHTIRILGAN YONDOSHUV ASOSIDA GOMOGEN GURUXLARDA TALABALARING KASBIY TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH

Akobirova Madina Bo'ronovna,

Buxoro davlat pedagogika instituti, 13.00.02 – ta'lif tarbiya nazariyasi va metodikasi
ixtisosligi 2-bosqich tayanch doktoranti,
<https://orcid.org/0000-0002-0980-5812>
<https://doi.org/10.53885/edires.2024.04.1.010>

Annotatsiya: Ushbu maqolada, oliy ta'lif muassasalarida tabaqalashtirilgan yondashuvni amalga oshirish talabalarning psixologik xususiyatlarini o'rganishni va shu asosda tipologik guruhlarni aniqlashni, bir xil guruhlashning afzalliklari va salbiy tomonlari, talabalarning kasbiy tayyorgarligini rivojlanishda tabaqalashgan yondoshuv asosida o'qish darajalarini, mustaqil mashg'ulotlarning malaka darajasiga mos kelishini, tanlagan tarqatma materiallarni va mashg'ulotlarning qiyinchilik darajasini, nazariy, amaliy topshiriqlar, testlar, metodlar ishlanmalarining qiyinchilik darajasi turlari borasida tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: tabaqalashtirilgan yondashuv, individual xususiyat, gomogen, yarim gomogen, geterogen guruhlar, guruhlarda ishlash imkoniyatlari, qobiliyat, o'qitish, kasbiy tayyorgarlik, dars shakllari, o'quv topshirig'i.

РАЗРАБОТКА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ В ОДНОРОДНЫХ ГРУППАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНОГО ПОДХОДА

Akobirova Madina Buronovna,

Buxaraiy gosudarstvennyi pedagogicheskiy institut, bazovyy doktorant 2
kursa po spetsialnosti 13.00.02-theoriya i metodika воспитания,

Аннотация: в данной статье Реализация дифференцированного подхода в высших учебных заведениях предполагает изучение психологических особенностей обучающихся и выявление на этой основе типологических групп, достоинств и недостатков однородной группировки, уровней обучения на основе дифференцированного подхода в развитии профессиональной подготовки обучающихся, соответствия самостоятельной деятельности уровню квалификации, выбранного раздаточного материала и уровня сложности обучения, выполнения теоретических, практических заданий., тесты, даны рекомендации по видам степени сложности разработок методов.

Ключевые слова: дифференцированный подход, индивидуальный характер, однородные, полигомогенные, разнородные группы, возможности работы в группах, способности, обучение, профессиональная подготовка, формы уроков, учебное задание.

DEVELOPING PROFESSIONAL TRAINING FOR STUDENTS IN HOMOGENEOUS GROUPS USING A CLASSIFIED APPROACH

Akobirova Madina Buronovna,

Bukhara State Pedagogical Institute, basic doctoral student of the 2nd degree in the
specialty 13.00.02-theory and methodology of education.

Abstract: in this article, the implementation of a differentiated approach in higher education institutions involves the study of the psychological characteristics of students and the identification on this basis of typological groups, advantages and disadvantages of a homogeneous grouping, levels of education based on a differentiated approach in the development of vocational training of students, the correspondence of independent activity to the level of qualification, selected handouts and the level of complexity of training, the implementation of theoretical, practical tasks., tests, Recommendations are given on the types of degree of complexity of developing methods.

Keywords: differentiated approach, individual character, homogeneous, semi-homogeneous, heterogeneous groups, group work opportunities, abilities, education, vocational training, forms of lessons, educational assignment.

Kirish.Kasbiy tayyorgarlikni dars shakllari asosida rivojlantirish, bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilar so'nggi texnologiyalar va ma'lumotlar muhitiga mos ravishda tayyorlashni maqsad qiladi. Darsning shakllari har bir mavzuni o'zgartirishga va talabalar uchun yangi imkoniyatlar eshiklarini ochishga imkon beradi.

Mamlakatimizning barcha oliy o'quv yurtlarida talabalarni turli xil guruhlarda bo'lib, o'qitish amalga oshirilmoqda. Biz ham tabaqalashtirilgan yondashuv asosida talabalarni gomogen, yarim gomogen va geterogen guruhlarda o'qitishning ilmiy tahlillarini o'rgandik. Bugungi kunda oliy ta'lif muassasalarida tabaqalashtirilgan yondashuvni amalga oshirish talabalarning psixologik xususiyatlarini o'rghanishni va shu asosda tipologik guruhlarni aniqlashni o'z ichiga oladi. Ta'lifni ichki tabaqalashning o'ziga xos xususiyati shundaki, u nafaqat o'rghanishda qiyonalayotgan balki iqtidorli talabalarga ham qaratilgan. O'qitishning ichki tabaqalashda ko'p darajali o'qitish texnologiyalari qo'llaniladi, unga ko'ra har bir talabaga o'quv materialini o'zlashtirish uchun zarur vaqt beriladi.

Asosiy qism. Tadqiqotchilarning fikricha I.Osmolovskaya «Tabaqalashtirib o'rghanish» insonning individual tipologik xususiyatlarini (qobiliyatları, qiziqishlari, moyilligi, ayniqsa intellektual faoliyati) hisobga oladigan o'quv jarayonini tashkil etish usuli sifatida ochib beradi. Talaba o'zining shaxsiy tajribasini ijodiy vazifalarni birgalikda hal qilishda rivojlantiradi, bunda uning hayotiy tajribasi va o'lgan bilimlari maksimal darajada jalg qilinadi[16].

G.K.Selevko bergen ta'rifga ko'ra o'qitishda tabaqalashtirilgan yondashuv – bu 1) ta'lif muassasi, guruhlar kontingentining xususiyatlarini hisobga o'lgan holda turli ta'lif sharoitlarini yaratish; 2) gomogen guruhlarda ta'lif berishni ta'minlovchi metodik, psixologik pedagogik, tashkiliy tadbirlar majmuasini yaratgan [16].

Qorayev S.B. Fanlarni o'qitishda tabaqalashtirilgan o'qitish texnologiyasini joriy etish masalalari bo'yicha ilmiy izlanishlar olib brogan[4].

Islom Minniqulov. Chet tilini o'qitishda o'rghanish usulini e'tiborga olish tabaqalashtirish va individuallashtirishning asosiy tamoyili sifatida ilmiy izlanishlar olib borgan. [5].

Yu.K.Babanskiy ta'lif va tarbiya samaradorligining ilmiy muammolarini (o'qitish va o'qitishning birligi, dars samaradorligini oshirish, ta'lif va tarbiyaning birligi, o'qitish va rivojlantirish va boshqalar) tahlil qilgan.A.D. Alferov, V. F. Xarkovskaya, T. S. Polyakova, S. G. Maxnenko, L. F. Babenysheva, G. A. Pobedonostsev, T. A. Mamigonova, I. M. Kosonojkin, A. P. Prityko, E. V. Bondarevskayalar didaktika tamoyillari va usullaridan optimal foydalanish g'oyalarini ilgari surganlar. [6].

Sergeev A.E. Boshlang'ich kasb-habar ta'lifida differentialangan yondashuv asosida ko'p bog'liqli ishlab chiqarish ta'lifni tashkil etish bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borgan. [1].

Orlova Valentina Nikolaevna. Kollej talabalari uchun axborot tayyorlashga integral yondashuv bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borgan. [2].

Chorshanbiyev Zafar Esanpulatovich. Talabalarni kredit-modul tizimida tabaqalashtirilgan yondashuv asosida o'qitish nazariyasi va metodikasini takomillashtirish iborat bo'lib, texnika yo'naliqidagi oliy ta'lif muassasalarida majburiy va tanlov fanlar integrativligini tabaqalashtirilgan vazniy va sifatiy tavsiflash asosida kredit-modul tizimi o'qitish trayektoriyasining axborot texnologiyalari fani mazmunini o'zlashtirishda ta'lif dasturlari mobillik, emergentlik, selektivlik va o'z-o'ziniboshqarish kabi didaktik imkoniyatlari ochib berilgan. [3].

Talabalarnikasbiytayyorgarliginirivojlantirish,o'qitishningtabaqalashtirilganyondashuvini amalga oshirishga tayyorlash va zamin yaratish uchun biz «tabaqalashtirish», «tabaqalashtirilgan o'qitish», «tabaqalashtirilgan yondashuv», «o'qituvchining tabaqalashtirilgan yondashuvni amalga oshirishga tayyorligi» kabi asosiy tushunchalarini ko'rib chiqamiz.

Tabaqalashtirilgan yondashuv - bu o'qituvchining ta'lif oluvchilarini turli guruhlariga bo'lgan maxsus munosabati, ularning ishini tashkil etish, ta'lif muassasasining tipologik xususiyatlariga moslashganligi, murakkabligi, o'qitish usullari hamda uslublari bilan ajralib

turadi [9].

Tabaqalashtirilgan o‘qitish –bu ta’lim oluvchining shaxsiy imkoniyatlari, qobiliyat rivojlanish darajasi hisobga olib tashkil etilgan ta’lim texnologiyasidir [16].

Tabaqalashtirilgan yondashuv ta’limning maqsadlarini amalga oshirishga xizmat qilish bilan birga, ta’lim oluvchilarning kasbiy shakllanishiga ham imkon berishi kerak. Shuningdek, mazkur jarayonda har bir talabaga tanlash imkoniyatining berilishi, ularning innovatsion faoliyat subyekti sifatida faoliyat yuritishi uchun asos bo‘lib, o‘z kasbiy sifatlarini shakllantirishni o‘zi boshqara olishiga imkon beradi. Talabalarlarning kasbiy sifatlarini shakllantirish jarayonida tabaqalashtirilgan yondashuvning qo‘llanilishi ularning xohish-istiklari, qiziqishlari, psixofiziologik xususiyatlari (yosh, bilih imkoniyatlari), pedagogik mahoratni egallaganlik darajasi va shaxsiy imkoniyatlarini hisobga olinishini taqozo etadi.

Tabaqalashtirilgan ta’lim — Tabaqalashtirilgan ta’limda umumiy o‘rta ta’lim tizimidagi asosiy o‘quv predmetlari mazmunini chuqur o‘zlashtirish, bevosita kerakli o‘quv materiallarini o‘rganish ko‘zda tutiladi. Tabaqalashtirilgan ta’limning muhim jihatni uning ma’lum sohaga yo‘naltirilganligi va bu ta’lim jarayonida o‘ziga xos predmetlar tizimining o‘qitilishidir. Tabaqalashtirilgan ta’limni tashkil etishda ta’lim muassasalarining imkoniyatlar puxta o‘rganiladi. Tabaqalashtirilgan ta’limda ma’lum miqdorda qo‘srimcha dars mashg‘ulotlari o‘tkazish yoki o‘quv rejasidagi ayrim predmetlarni tanlab olib, ularni chuqurroq o‘zlashtirish rejallashtiriladi. Uning u yoki bu shaklini tanlashda ta’lim muassasi va talabalarlarning imkoniyatlaridan kelib chiqiladi. Tabaqalashtirilgan ta’limda talabalar o‘z qiziqishlari asosida yo‘nalishlar bo‘yicha guruxlarga bo‘linib, ta’lim ma’lum kasbga yo‘naltirilgan tarzda amalga oshiriladi. Tabaqalashtirilgan ta’lim kasbga yo‘naltirishning muhim asosi hisoblanadi hamda biror mutaxassislik sohasidagi bilim va ko‘nikmalarini egallash bilan bog‘liq bilimlar asosida amalga oshiriladi[9].

Tabaqalashtirilgan yondashuvda har bir talabaga tanlash imkoniyatining berilishi natijasida mustaqil faoliyat yuritishi uchun asos bo‘lib, o‘z kasbiy tayyorgarligini rivojlantirishni o‘zi boshqara olish imkonini beradi. Tabaqalashtirishda talabalarlarning qiziqishlari, xohish-istiklari, psixofiziologik xususiyatlari, o‘zlashtirish imkoniyatlari, qobiliyatlarini va shaxsiy imkoniyatlarini inobatga olinishi lozim.

O‘qitishni tabaqalash bu – uslubiy, psixologik-pedagogik va tashkiliy-boshqaruv tadbirlar majmuasi asosida tuzilgan turli xildagi gomogen guruhlarda o‘qitish uchun turli xil shart-sharoitlarni yaratish demakdir[9].

Gomogen guruhlarda o‘qitish – bu guruhda turli qobiliyatlarga ega bo‘lgan ta’lim oluvchilarning barchasi uchun o‘zlarining imkoniyatlarini ro‘yobga chiqarish va o‘qishda muvaffaqiyatga erishish uchun barcha sharoitlarni yaratish shaklidir [16].

Ta’lim muhitida gomogen (bir xil) guruhash o‘xshash darajadagi talabalarni o‘zlarining kuchli tomonlari va rivojlanish sohalariga eng mos keladigan materiallar ustida ishlashlari mumkin bo‘lgan, talabalarni bir joyga joylashtirish sifatida aniqlanadi. Ushbu qobiliyat darajalari odatda baholash va o‘qituvchining kuzatishi bilan belgilanadi. Gomogen guruhlardan qobiliyatli yoki qobiliyat darajasidagi guruhlardan deb ham atalishi mumkin.

Talabalarni guruhlarga bo‘lish quydagicha amalga oshiriladi.

1. Gomogen
2. Yarim gomogen
3. Geterogen

Gomogen guruhash - bu talabalarning qobiliyat darajasi, yoshi yoki jinsi kabi umumiy xususiyatlarga ko‘ra guruhlarga bo‘linishidir. Ushbu yondashuvning afzalligi shundaki, bir xil darajadagi talabalar guruhi boshqarish osonroq bo‘lishi mumkin. Bitta material ustida ishlayotgan talabalar guruhi o‘qitish ham samaraliroq bo‘lishi mumkin, chunki o‘qituvchi o‘z yo‘riqnomasini aynan shu mazmunga yo‘naltiradi.

Gomogen guruhlarda ishlash bo‘yicha misollar keltiramiz. Masalan, Fransiya kollejlarida guruh bo‘yicha ta’lim doimiy tashkil etiladi. Turli tipdagi guruhlar tuziladi: gomogen guruhlari – tayyorgarlik darajasi bir xil, yarim gomogen guruhlari – tayyorgarlik darajasi yaqin, geterogen – tayyorgarlik darajasi har xil. Talabalarni guruhlarga ajratish o‘qituvchilar, psixologlar, yo‘nalishlari bo‘yicha maslahatchilar tavsiyasiga ko‘ra bo‘linadi. Guruhlari maktab dasturi

ma'lumotlarini o'zlashtiradilar. Ikkita bitiruvchi sinfda kuchli va kuchsiz bosqichli guruhlar yuzaga keladi. Bu ikki xil guruhni bitirgan kollej talabalariga ta'limning keyingi tiplari tavsiya etiladi.]

Gomogen guruhlarning afzalliklari: bir xil guruhlar qobiliyatlarga moslashtirilgan dars rejalarini tuzishga imkon beradi va o'qituvchilarning shaxsiy ehtiyojlarini qondirish uchun vaqtini tejaydi. Talabalar mahorat bo'yicha guruhlanganda, ular bir vaqtning o'zida hal qilinishi mumkin bo'lgan o'xshash savollar va qiyinchiliklarga duch kelishadi.

Talabalar o'zlarini bilan bir xil tezlikda o'rghanadigan talabalar bilan ishlashda o'zlarini qulay va yetarlicha qiyin his qilishadi. Bir xil guruhlar talabalarning harakat qilishdan orqada qolish yoki oqsash va ularni oldini olish uchun kurashish muammolarini yengillashtiradi. Qobiliyatli gomogen guruhlar to'g'ri ajratilganda talabalarning yutuqlarini maksimal darajada oshirishi mumkin.

Gomogen guruhlarning kamchiliklari: bir necha sabablarga ko'ra makteblarda bir xil guruhlashdan foydalanishni kamaytirish yoki yo'q qilishga intilish bo'lgan. Buning sabablaridan biri deyarli har doim quyi guruhlarga joylashtirilgan aqliy, jismoniy yoki hissiy ehtiyojlari bo'lgan talabalgarda munosabatdir. Ba'zi tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, o'qituvchilar tomonidan bunday guruhlarga nisbatan past umidlar o'zini-o'zi amalga oshiradigan bashoratdir va bu talabalar yuqori sifatlari ta'lim olishmaydi.

Agar guruhlash noto'g'ri amalga oshirilsa, gomogen guruhlar talabalgarda qiyinchilik tug'dira olmaydi, chunki ular talabalar osonlikcha erisha oladigan va cho'zilishi shart bo'lmagan maqsadlarni beradi. Va nihoyat, talabalarning qobiliyat darajalari mavzuga qarab o'zgarib turadi va ko'pchilik talabalmi o'z mahoratlari bo'yicha juda qattiq guruhlash ularga tegishli yordam ololmasligidan xavotirda. Ular yaxshi tushunganlarida juda ko'p narsa olishlari mumkin yoki ishlar qiyinlashganda yetarli emas.

Bir xil guruhlashning salbiy tomoni shundaki, u stereotipler va noto'g'ri qarashlarni kuchaytirishi mumkin, chunki talabalar ko'pincha o'zlarining idrok etilgan qobiliyatları asosida guruhlarga bo'linadi. Bu talabalar o'zlarini yetarlicha yaxshi emasligini yoki guruhga tegishli emasligini his qilishlari mumkin. Bundan tashqari, bir hil guruhlar zerikib qolishlari yoki qiyinchilik tug'dirmasliklari mumkin bo'lgan yuqori qobiliyatli talabalar uchun kamroq rag'batlantiruvchi va qiyin bo'lishi mumkin.

Yarim gomogen guruhlar – tayyorgarlik darajasi yaqin bo'lib, gomogen guruhlar geterogen guruhlardan to'g'ridan-to'g'ri farq qiladi, ularda turli qobiliyatlarga ega bo'lgan talabalar odatda tasodifiy tarzda birlashtiriladi.

Geterogen guruhlash - bu talabalarning har qanday umumiyligini xususiyatlaridan qat'iy nazar, bir guruhga aralashishidir. Ushbu yondashuvning afzalligi shundaki, u hamkorlik va hamkorlikni rivojlantirishi mumkin, chunki talabalar guruh maqsadlariga erishish uchun birgalikda harakat qilishlari kerak.

Geterogen guruhlashning salbiy tomoni shundaki, uni boshqarish qiyinroq bo'lishi mumkin, chunki talabalar turli darajadagi va turli xil o'rghanish uslublariga ega bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, o'qitish qiyinroq bo'lishi mumkin, chunki o'qituvchi o'z ko'rsatmalarini guruhdagagi barcha talabalarning ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtira olishi kerak. Geterogen guruhlash ba'zi talabalmi ular o'z tengdoshlari bilan birga bo'lolmasligiga olib kelishi sababli talabalmi stressli ya'ni asabiy holatlarga olib kelishi mumkin.

Xo'sh, qaysi guruhlash yaxshiroq?

Ba'zi o'qituvchilar bir xil guruhlashni afzal ko'radilar, chunki bu ularga barcha talabalarning ehtiyojlarini yaxshiroq qondirishga imkon beradi. Buning sababi shundaki, bir xil guruhdagagi barcha talabalar bir xil darajada bo'ladi, shuning uchun o'qituvchi barcha talabalar uchun mos keladigan tezlikda materialni o'qitishga e'tibor qaratishi lozim.

Boshqa o'qituvchilar bir guruhda turli qobiliyatlarga ega bo'lgan talabalmi bir-biridan o'rghanishlarini afzal ko'rishadi. Bundan tashqari, geterogen guruhlash talabalarning ishtiyoqini oshirishga olib kelishi mumkin, chunki ular sinfda eng yaxshisi bo'lmasa ham muvaffaqiyatga erishishlari mumkinligini ko'rishadi.

Talabalmi kasbiy tayyorgarligini rivojlantirishda o'qituvchi dars jarayonida ularni guruhlarga bo'lib, tabaqlashgan yondoshuv asosida darsni olib borsa, o'qish darajalarini,

mustaqil mashg‘ulotlarning malaka darajasiga mos kelishini, tanlagan tarqatma materiallar va mashg‘ulotlarning qiyinchilik darajasini, nazariy, amaliy topshiriqlar, testlar, metodlar ishlanmalarining qiyinchilik darajasi har xil bo‘lishini ta’minlay olishi kerar.

Savodxonlik. O‘qituvchi kichik guruhlarda o‘qish bo‘yicha ko‘rsatmalarini har bir guruh talabalari rivojlantirayotgan ko‘nikmalarga asoslangan holda beradi. Ushbu bir xil guruhlarni tashkil qilishda o‘qituvchi barcha «yuqori» talabalarini (eng yuqori o‘qish darajasiga ega bo‘lganlar) o‘z guruhiga qo‘yadi va bir vaqtning o‘zida ular bilan yanada qiyinroq matnni o‘qish uchun uchrashadi. Shuningdek, u «past» (o‘qish darajasi past bo‘lgan) talabalar bilan uchrashib, o‘qishni yaxshilash uchun ular bilan o‘z qobiliyatlari darajasida uchrashadi va unchalik qiyin bo‘lmagan matnni tanlaydi.

Matematik. O‘qituvchi uchta materiallar to‘plamini to‘playdi: biri o‘zining eng quyi guruhi uchun, biri o‘rtaga guruhi uchun va ikkinchisi eng yuqori guruhi uchun. Talabalarning mustaqil mashg‘ulotlari ularning malaka darajasiga mos kelishini ta’minlash uchun o‘qituvchi tanlagan tarqatma materiallar va mashg‘ulotlar qiyinchilik darajasi har xil bo‘ladi. Uning eng quyi guruhi allaqachon o‘rgatilgan tushunchalar bilan qo‘sishcha mashq qiladi va qo‘llab-quvvatlash uchun mo‘ljallangan.

Texnologik. O‘qituvchi talabalarning kasbiy tayyorgarligini, ijodkorligini rivojlantirish hamda ta’lim sifatini oshirish maqsadida tabaqaqlashgan yondoshuv asosida olib borish va ularni gomogen, yarim gomogen va geterogen guruhlarga ajratib, tikuvchilikka oid nazariy, amaliy topshiriqlar, testlar, metodlar ishlanmalari taqdim etiladi. Ularning qiyinchilik darajasi har xil bo‘ladi. Darslarni olib borish o‘qituvchi-pedagog uchun qulay va sifatli amalga oshiriladi.

Texnologik ta’lim yo‘nalishida taxsil olayotgan talabalarning kasbiy tayyorgarligini rivojlantirish va ta’lim sifatini oshirish maqsadida talabalarini bilim olish darajalariga ko‘ra quyidagicha:

Biz guruhlarda ishslash bo‘yicha texnologik ta’lim yo‘nalishi talabalarini majburiy fanlardan “Texnik ijodkorlik va konstruksiyalash” ning ma’ruza hamda amaliy darslarini gomogen, yarim gomogen va geterogen guruhlarga bo‘lgan holda darslarni olib bordik. Buning natijasi o‘laroq—tayyorgarlik darajasi bir xil bo‘lgan gomogen guruhlarga mavzu yuzasidan kiyimning baza to‘rini o‘zgartirgan holda modellashtirib, unga yangiliklar kiritish, tayyorgarlik darajasi yaqin bo‘lgan yarim gomogen guruhlarga kiyimning baza to‘rini o‘zgartirmagan holda modellashtirib, unga yangiliklar kiritish va tayyorgarlik darajasi har xil bo‘lgan geterogen guruhlarga kiyimning mayda detallariga o‘zgartirishlar kiritish vazifasi yuklatildi. Har bir guruhlarga berilgan ma’lumotlarini talabalar anglab, tushunib, his qilib, vazifaga kreativ yondoshgan holda o‘z vaqtida va sifatli bajarib topshirishga erishdilar.

Bugungi kunda oliy ta’lim muassasalarining dars jarayonlarida talabalarini kasbiy tayyorgarligini rivojlantirish bo‘yicha guruhiy dars shakllaridan foydalanish yaxshi mavqega ega. Darsda guruhlarga bo‘lingan talabalar o‘qituvchi bergen topshiriqlarni bajarish, tushuntirish bo‘yicha bellashadilar. Topshiriqlarni tuzishda talabalarning qiziqishlari, xohish-istaklari, psixofiziologik xususiyatlari, o‘zlashtirish imkoniyatlari, qobiliyatlarini va shaxsiy imkoniyatlari inobatga olingan.

O‘qituvchi tomonidan berilgan topshiriqlarni o‘z vaqtida, sifatli o‘zlashtirib bajargan guruh talabalari baholanadi.

Topshiriqlarni ayrim noaniqliklarni hisobga olmaganda a’lo darajada bajargan guruh talabalariga 90-100 ball qo‘yiladi.

Topshiriqlar ayrim noaniqliklarni (10%gacha) hisobga olmaganda to‘g‘ri bajarilgan guruh talabalariga 80-89 ball qo‘yiladi.

Ishni yomon bajarmagan, biroq yetarli darajadagi kamchiliklarga yo‘l qo‘ygan guruh talaballariga 70-74 ball qo‘yiladi.

Qayta topshirish imkoniyati berish orqali guruh talaballariga 35-59 ball qo‘yiladi.

Xulosa.Demak, dars jarayonida o‘qituvchi talabalarini tabaqaqlashtirilgan yondashuv asosida guruhlarga bo‘lib o‘qitishda, kasbiy tayyorgarligini rivojlantirishda o‘quv maqsadlarini, mazmuni, turli darajadagi murakkablikdagi, har xil hajmdagi topshiriqlari bo‘yicha o‘quv faoliyatini tashkil etish, ularning qiziqishlar, moyilliklarni hamda individual

xususiyatlarini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etish va boshqarish hisoblanadi. Tabaqalashtirilgan yondashuv asosida talabalar tanlangan mutaxassisligi bo'yicha chuqur bilim asoslarini egallashadi va kasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Sergeev A.E. Boshlang'ich kasb-habar ta'limida differentialangan yondashuv asosida ko'p bog'liqli ishlab chiqarish ta'limni tashkil etish diss. ... dok. ped. fanlar: 13.00.08. -M, 2007.

Orlova Valentina Nikolaevna. Kollej talabalari uchun axborot tayyorlashga integral yondashuv diss.pedagogika fanlari nomzodi.13.00.02-M, 2004.

Chorshanbiyev Zafar Esanpulatovich. Talabalarni kredit-modul tizimida tabaqlashtirilgan yondashuv asosida o'qitish nazariyasi va metodikasini takomillashtirish. Pedagogika fanlari doktori DSc diss.Q.2022

Kopaev, С. Б. Фанларни ўқитишида табакалаштирилган таълим технологиясини жорий этиш масалалари. Таълим технологиялари, 2, 45-50.2016

Islom Minniqulov. Chet tilini o'qitishda o'rganish usulini e'tiborga olish tabaqlashtirish va individuallashtirishning asosiy tamoyili sifatida."O'zbekistonda xorijiy tillar" ilmiy-metodik elektron jurnal.№2, 2018

Yu.K.Babanskiy ta'lim va tarbiya samaradorligining ilmiy muammolarini tahlil qilib, didaktika tamoyillari va usullaridan optimal foydalanish g'oyalari https://uz.wikipedia.org/wiki/Yan_Amos_Komenskiy.

Akobirova M. B. et al. The role of» folk craft» science in improving the living culture and spirituality of the people //Current research journal of pedagogics. – 2021. – Т. 2. – №. 12. – С. 135-139.